

<p>Aanstelling armenjagers, 1694</p> <p>Den Richter Christiaen Stump doet hiermede alle ingezetenen deser Heerlickheijt Lichtenvoorde te weten, dat op de 17. feb tot Armenjagers in dese Heerlickheijt zijn aengesteld Berendt te Veluwe en Berendt aen de Steege, en worden dienthalven alle ingezetenen deser Heerlickheijt aenbevolen, dat sij g(eme)lte Armenjagers in het verdrijven, off daer sij haer mochten te weer willen stellen ### ### ### en in val noots den een of den anderen vagabondt wilden bij den kop vatten om in handen van den Officier te brengen, sullen assisteren bij poene volgens Placcata daarop staende, waervan sich een ieder can reguleren.</p> <p>Lichtenvoorde den 22 Aprl 1694 Christ: Stumph</p> <p>Foto van het document, klik hier</p>	<p>De richter Christiaen Stump laat hierbij weten aan alle ingezetenen van deze heerlijkheid Lichtenvoorde, dat op 17 februari tot armenjagers in deze heerlijkheid zijn aangesteld Berendt te Veluwe en Berendt aen de Steege. En in verband daarmee wordt aan alle ingezetenen van deze heerlijkheid aangezegd, dat zij genoemde armenjagers zullen moeten assisteren bij het verdrijven, ook als deze zich te weer mochten willen stellen en in geval van nood de een of andere vagebond bij de kop willen vatten om in handen van de officier te brengen. Dit op straffe, zoals bepaald in de plakaten. Waaraan een ieder zich kan houden.</p> <p>Lichtenvoorde den 22 April 1694 Christiaan Stumph</p>
<p>Aanstelling armenjager, 1734</p> <p>Ick Lowijse Scharlotte Baronnesse van Blanckenborgh, Friedtlandt Swartsenstein Lichtenvoorde ende Wildenborgh geboornne Rijxgravinne van Shwerijn¹ etc etc etc</p> <p>Doen te weeten dat wij geconstitueert en aengesteld hebben gelijk wij constitueeren bij deesen en aenstellen bij deesen tot een armenjäger van ons ambt en Heerlijkheijt Lightenvoorde de persoon van Jan Camer in manieren als volgd.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dat voorn(noemde) Jan Camer door het aanvaerden van deese bedieninge datelijck sal verplight Zijn om buijten Consent en bewillinge van ons soodaenen dienst in geenerleij wijse eigemaghtigh te moogen quiteeren² op arbitraire poene bij ons te decerneeren³ ### denselven maar wij ons wel expressen reserveeren om denselven soo off wij 't goedt vinden ten allen tijden daer van te mogen ontsetten. 2. Dat hij voorn(oemd) ons ambt en Heerlijkheijt sal bevrijden van alle vagebonden, Heidenen⁴ sangers en vreemde bedelaars, die niet in onse voorn(noemde) Heerlijkheijt wonen van wat conditie die oock moogen Zijn, dieselve vindende 	<p>Ik, Louise Charlotte, barones van Blanckenborgh, Friedtland, Swartsenstein, Lichtenvoorde en Wildenborgh, geboren rijksgravin van Schwerin etc. ect. etc.</p> <p>laat weten dat wij hebben bepaald en hebben aangesteld, zoals wij bepalen en aenstellen bij deze, tot armenjager van ons ambt en heerlijkheid Lichtenvoorde de persoon van Jan Camer als volgt:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dat voornoemde Jan Camer, door het aanvaerden van deze functie, op geen enkele wijze deze dienst eigenmachtig mag beëindigen zonder onze instemming en goedkeuring, op straffe zoals door ons te bepalen, maar dat wij ons uitdrukkelijk voorbehouden om hem naar ons goeddunken daaruit te allen tijde te ontslaan. 2. Dat hij ons ambt en heerlijkheid zal vrijhouden van alle vagebonden, zigeuners, zangers en vreemde bedelaars, die niet in onze voornoemde heerlijkheid wonen van welke gesteldheid zij ook mogen zijn. En als hij hen vindt, als zij schooien

¹ Charlotte Louise Rijksgravin van Schwerin (1672 –1738), in 1691 getrouwd met Freiherr Johan Sigismund Wilhelm von Heiden, Heer van Lichtenvoorde, Schwarzenstein en Wildenborg en na diens overlijden hertrouwd in 1726 met Dionysius Georg Joachim von Blanckenburg, Heer van Friedlandt

² Jan Camer mocht dus geen oogje toeknijpen

³ bij overtreding zou Jan Camer een boete krijgen, door de Vrouwe van Lichtenvoorde naar eigen goedvinden te bepalen

⁴ zigeuners

<p>schoijen off de Huijsen langs loopen, hij deselve sal hebben aen terantseeren⁵ in goeden te doen vertrecken off bij verweijgeringe met geweld daer toe te holden, en ten dien eijnde soodaene middelen te gebruijcken als naer eijnsche van saecken sal noodigh zijn in welckken Cas hij sich van de assistentie der huijsluijden meede sal hebben te bedienen die soo dickmaals bij het sullen coomen te verweijgeren daeraen sullen verbeuren naer arbitrage van reghte.</p> <p>3. Dat hij ten minste drie off vier daege 's weecks in voorn(noemd) ons Ambt en Heerlijkheijt sal omher gaan, en dan in deese dan in geenen Hoeck sigh sal laten vinden, voorts daar in versett⁶ te werck gaan, dat de vagebonden daeromtrent nooit souwen secur en alsoo altoost in vreese moogen weesen daerin manquerende⁷, dat wij naer welgevallen aen sijn tractement sullen decreteeren⁸.</p> <p>4. Dat hij geconstitueerde sal verplichtet sijn bij apptehensie⁹ van enigh delinquante off te plegen van executie op gesinnen¹⁰ de voogden te assisteren.</p> <p>5. Waar teegens voorn(noemde) Jan Camer sal profijteeren t' geene sijne artesesseurs¹¹ hebben genooten te weeten een seecker quantiteijte Koorn die hem op gewoonlijckhen tijt naer hij aenmaninge sal gedaen hebben aen de Respecte Gildemannen in ijder Buirschap sal geleevert offte die manquerende daer toe naer rechten sullen worden aengehouden¹².</p> <p>Oircondt hebben wij deesen acte eijgenhandig beteeckent en met ons aengebooren pitschatf¹³ doen bekrachtigen.</p> <p>Actum Lightenvoorde, den December 1734</p> <p><u>Foto van het document, klik hier</u></p>	<p>of langs de huizen lopen, zal hij hen moeten overtuigen goedschiks te vertrekken of, bij weigerachtigheid, zal hij hen daartoe met geweld dwingen en daartoe al die middelen gebruiken die daartoe vereist zijn. In welk geval hij ook de hulp van de inwoners zal moeten inroepen, die zo vaak zij weigeren te komen, een rechtens te bepalen boete verbeuren.</p> <p>3. Dat hij minstens drie of vier dagen per week in ons voornoemde ambt en heerlijkheid zal rondgaan en dan in deze en dan in gene hoek te vinden zal zijn. En dat hij daarbij onregelmatig te werk gaat, zodat de vagebonden nooit zekerheid zullen hebben en steeds in angst zullen verkeren, En dat, als hij daarin te kort schiet, wij zijn beloning zullen korten.</p> <p>4. Dat hij, verplicht zal zijn bij aanhouding van een delinquent of bij het uitvoeren van executies de voogden op verzoek te assisteren.</p> <p>5. Waarvoor genoemde Jan Camer zal profiteren hetgeen zijn voorgangers hebben genoten, te weten een zekere hoeveelheid koren, die op de gebruikelijke tijd, nadat hij daartoe de respectievelijke gildemannen in ieder buirschap heeft gemaand, aan hem geleverd zal worden. Of, indien zij daarbij in gebreke blijven, daartoe naar rechte zullen worden aengehouden.</p> <p>Deze akte hebben wij ter bevestiging eigenhandig getekend en met ons familiewapen laten bekrachtigen.</p> <p>Gedaan te Lightenvoorde, op .. december 1734</p>
---	---

⁵ misschien: te overtuigen (en dan afgeleid van het Frans raisonner)

⁶ onregelmatig

⁷ als de armenjager tekort zou schieten

⁸ korten op de beloning van de armenjager

⁹ apprehensie; arrestatie

¹⁰ op verzoek

¹¹ artesesseurs; voorgangers

¹² de armenjager genoot geen geen traktement maar had jaarlijks recht op een hoeveelheid rogge te leveren door de boerschappen (in 1776 veertien molder, drie schepels en een half spind rogge)

¹³ zegel